

TRAVA

LIVADA

Rosa se isparava obasjana niskim, ali toplim sunčanim zracima.

Livada se preobražava, liči na ljubičastosrebrno dno nekog davno nestalog, nizij-skog mora; zelenilo trave se gubi u tom osu-tom biserju u izmaglici, a crnilo što se ne-jasno naslućuje podseća, s časa na čas, na tamne, usahle i od starosti polegle morske alge ili na lišajeve beživotnih prostora.

Izgubljena u tom pepeljastom i nestvar-nom jutru, jedna iznenađena ptica, u niskom letu, javlja se dugim i srditim kreštanjem. Neka druga, možda grabljivica, odgovara joj, klikćući sa drugog kraja ili iz visine.

Iz samog središta livade, kao sa dna plitkog i netom zamućenog morskog dna, bljeskaju u jednakim razmacima, poput se-defa raspršlih školjki, sečiva dveju kosa, potirući, za neuhvatljivo kratak trenutak, tamne prilike što, hodajući sporo, izranjaju i tonu u toj pari toplog daha, polegloj na hladnu zemlju.

DUGA

Na horizontu (koji se čini sasvim blizu; kao da bi se donde moglo brzo stići), iza pokošene livade, meke i zelene kao mahovi-na, šiknuo je u vis, krak duge, koji se brzo gubi u oblacima; da bi potom na drugom kraju izbio i zario se u zemlju u svom punom sjaju i šarenilu.

Za trenutak vidik zamagljuje mlazevi kiše koja iznenađa opet provaljuje; na livadi, sad sivoplavičastoj, nema nikoga sem jednog psa koji pretrčava preko nje.

U daljini tamni oblak se naglo odmiče otkrivajući sve više pun polukrug duge; sa druge strane, jedan širok snop sunca što se probio iz oblaka, obasjava je i čini blis-tavom i zasenjujućom.

Kiša prestaje i nastaje časaš potpune tišine i mira. U njemu će se, još malo, po-novo začeti sve.

TRAVA SE PRUŽA U NEDOGLED

Trava se pruža u nedogled, okružuje je bleđoplav horizont. Blago sunce menja bo-ju neba i boju trave; sjajnost koju oduzima nebu, izliva na travu.

Trava je puna zvukova i šuštanja. Sitne bubice, mravi, insekti, vrve po njoj. Preplavljena je pčelama koje skupljaju prah sa div-lijih cvetova. Zemlja pod travom je rastre-sita i porozna, puna crvića, glista i gmiza-vaca.

Trava je i divlje cveće što tu cveta, i maslačak, i žuti visoki cvet bez mirisa, i dikica, i hajdučka trava, i smrdljevak, i ko-rov, i puzavica sa sitnim točirastim cvetom, i kopriva, i detelina, i kamilica, i mnoštvo drugog bilja.

SVETLOST

Svetlost, reska i sveža. Ispunjava pro-tor, ogleda se u oknu, sjaji na pregibu vlati, klizi niz limeni krov, stani se u krošnji, prožima vodu u posudi pred kućom. Onda nailazi oblak i za trenutak sve postaje uga-šeno i otuđeno. Oblak приметно crni, zatim se zlati po ivicama, najzad se topi, i gru-men zlatnog praha ponovo se otiskuje u svetlost koja vaskrsava.

NA TRAVI LEŽE SENKE

Travu pokrivaju izdužene senke brsna-tih žbunova i zdepastih zimzelenih drveta; postepeno se smanjujući, a kasnije se po-novo džučeći, senke će običi skoro čitav pro-stor oko žbunova, neosetno se prodeavajući kroz travu. Tu svakodnevnu i neizostavnu igru, kada ima sunca, koriste ljudi; oni mogu i da unište ovu igru stvorenu priro-dom, mogu čak i sami da je stvore; ali naj-pre treba da je zapaze...

Pošto smo je zapazili ili, tačnije rečeno, pošto smo je znali (utisnula nam se u dušu u detinjstvu) ponovo smo joj se vratili i odali joj se, posle toliko godina!

KOSCI NA LIVADI

Ravnomerno razmahivanje kosaca tan-kim kosama i njihov lagani, spor i uvek na isti način učinjen korak, daju utisak rituala; rituala koji uzbuđuje, kao i svi sve-deni, a istovremeno puni pokreti.

TRAVA NIJE DAVNO KOŠENA

Trava je ponovo gusta i visoka. Nije davno košena. Promenila je boju: zbog sun-ca koje svakoga dana nepopustljivo prži. Ružna je; nije više zelena već mrkožuta i pri vrhu skoro bela. Čini se da je sasušena i tek kada se malo razgrne može se pri dnu, iznad same zemlje, otkriti njena prava boja. Ali ni tu više nije onakva kakva je bi-la s proleća, krhka i nežna, već tvrda i, reklo bi se, nesavitljiva.

Uz to, otkriva se i njeno beličasto, kvr-gavo korenje koje je izraslo, izbiło, podiglo se iz zemlje; premda izgleda kao da se svo-jim bleđim prstima grčevito hvata za nju. Prezrela je. Vrhovi su joj oštri, igličasti, i seku bose noge što su preko članaka uto-nule u nju.

DŽIKLJA I DRUGO RASTINJE

Pored ove suve, šušlave, mrtve trave, željne i kiše i noći, džiklja i drugo rastinje. Najviše je iznikla, više i od korova, dete-lina. Procvetala je plavim i lepim cvetom. Na drugom delu ovog prostora, pruža se vreža slična bundevi, čije široko lišće prek-riva površinu, gušeći pod sobom travu i sve ostalo bilje; a tu, pod tim širokim, pr-ljavozelenim listom, zadržala se nezdrava vlaga, koja, međutim, pogoduje crvima i nekim mokrim bubama.

BRUS I KOSA

Reski i siktavi, kratkotrajni zvuci brusa o sečivo kose, slažu se jedan na drugi...

OTKUCAVANJE KOSE

Tvrđi, bezvučni i kratki udari čekića o rub kose položene na malenom nakovnju...

OTKOSI

Ravnomerno se bližeći dopire mek šum oštre kose kroz travu i njeno šištanje u povratku, pred novi otkos.

TRAVA JE OPET KOŠENA

Trava je opet košena; na ledini su se pojavile grudve zemlje i sasušeno korenje. Nova, sveža, mlada trava više neće nići; preostala je tek po koja usamljena površi-na zelenila, tvrdog i otpornog. Zemlja je postala kvrgava, siva i žuta od već sasuše-nog bilja i samo pogdegd neka travka, kao mlada vlas na grubom licu.

Svaki dan nestaju boje. Odjednom se sve prepoznaje. Postaje ogoljeno, sivkasto-mrko. Ne svetlo, već vidno. Sunce ne daje nikome život. Tromo se pokreće po mutno-plavome svodu, umorno, i — pošto se svaki dan pojavljuje — svi se tome čude. Čekaju se kiše i crvenkasti hladni oblaci.

POČELE SU KIŠE

Posle tihih i pitomih sunčanih dana, po-čele su kiše. Izgledalo je da je jesen — lepa, bronzana — pokvarena, kad, iznenada, du-nuo je vetar i pojavilo se sunce i povratilo joj boje i njenu sumornu draž.

VETAR, HLADAN, PRIZEMNI

Vetar, hladan, prizemni, oštar mada ne-jak, osušio je zemlju i vlati trave koje su izgledale mrtve. Naprotiv: narasle su. Vetar ih zanosi, čas na jednu čas na drugu stranu, poigrava se njima, mrsi ih i ponovo uređu-je. Ali, to je samo busenje, koje se žilavo i čvrsto ukorenilo u zemlju, postalo kao ne-ki njen izražaj, i odoleva sve žešćim nale-tima stihije. Između njega je sura zemlja, crnosiva, na čijoj površini trune sve ono iz roda trava što nije uspeło da se na vreme stisne i tako produži život.

Siblje i ogoljeno granje, umorno već od ljuljanja i povijanja, kao da čezne za zi-mom, snegom koji će pasti preko njih i ta-ko ih smiriti i utoplići do blagih dana pro-leća, kada će ih sokovi, sada istrošeni, po-novo oživeti i poteći kroz njihovo čudno be-lo i krto meso i kada će njihova mekušna srž učiniti da se ponovo razlistaju, granaju i rastu.

PUZAVICA JE NAJŽILAVIJA

Puzavica je najžilavija. Pripila se tesno uza zid, kao neka besna zmija, grčevito se dohvatila njegovih rapavih delova, i — čini se odande je niko ne bi mogao smaknuti. Njeno oštro i šiljato lišće, nekada nežno i nerazvijeno, bleđo, zatim crveno a sada mrko i kruto, kojim je pokrila svoje pipke, i čije vrhove vetar podiže, liči na krljušt kakvog ogromnog gmizavca kojom dočeku-je i goni sve što je se dotakne.

TRAVA (ISPOD SNEGA)

Posle otapanja snega, potom posle du-gotrajnih kiša, ponovo je granulo sunčano jutro.

Polegla trava se ispravila i sad se pri-mećuje da je sve vreme, od poslednjeg sne-ga, rasla, uprkos tome što je bila spleljena za zemlju, što je polegla, u vreme kiša ko-je su usledile. Uskoro će biti, štaviše, za košenje.

Ali ono što je najlepše u tom buđenju trave i bilja, jeste mnoštvo žutih cvetova raspršlih namah ovog jutra bez traga one nežnosti koja prati tek otvoren cvet. Čini se da su i oni, već rascvali, mirovali u kru-nici, čekajući da sneg i kiše prođu.

TRAVA JE PONOVO IZNIKLA

Trava je ponovo iznikla. Pored starih sasećenih vlati koje su se nekako čudno stisle u busenje, izbila je, popunjavajući praznine, mlada, nežna, kopljasta travka. U međuvremenu, stare vlati su počele venuti na mestima gde su bile posečene, uvrtni se naniže, dodajući mladof travci ride tonove, što je čini starmalom. Ali joj istovremeno vraća smisao.